

Respons

Irak: Militærdomstoler

- Hvilke militærdomstoler finnes i Irak?
- Har Landinfo kjennskap til saksomfanget ved militærdomstolene?
- Hva kan sies om forholdet mellom sakene militærdomstolene behandler, og sakene som behandles av Central Criminal Court?

Hvilke militærdomstoler finnes i Irak?

Ifølge en rapport om det irakiske rettsvesenet fra 2006 utgitt av den amerikanske advokatforeningen (American Bar Association), ble det forrige regimets militærdomstoler avviklet ved dets fall i 2003. Den nye grunnloven av 2005 (§ 99) åpnet for at det i medhold av særskilt lov kunne opprettes nye militære domstoler, med kompetanse avgrenset til å dømme i saker av militær art, og med jurisdiksjon kun overfor militært personell samt personell i statens sikkerhetsorganer (American Bar Association 2006, s. 8, 22).

Landinfo har ikke funnet informasjon om når de nye militærdomstolene ble opprettet. Det amerikanske forsvarsdepartementet rapporterte imidlertid i 2010 (U.S. Department of Defense, s. 68) at det da var seks militære domstoler i arbeid i landet. I Bagdad ble det først opprettet en militærdomstol i Karkh bydel, og i 2009 ytterligere en i Rusafa bydel. Det lille som nevnes i rapporten om militærdomstolenes struktur, er at domstolenes geografiske virkefelt er fordelt regionsvis, og at det i Bagdad dessuten finnes en felles (joint) militærdomstol. Denne felles domstolen antar vi har blitt gitt en overordnet eller samordnende instans.

Har Landinfo kjennskap til saksomfanget ved militærdomstolene?

Det amerikanske forsvarsdepartementets rapport gir ingen konkrete opplysninger om bemanning eller saksomfang, men poengterer at grunnen til at det ble opprettet enda en militærdomstol i Bagdad i 2009, var [en](#) sterkt økende mengde disiplinærsaker. Økningen skrev seg fra iverksettelsen av den militære straffeloven som trådte i kraft i 2009 (U.S. Department of Defense 2010, s. 68).

Etter hva som fremgår av samme rapport, skal fellesmilitærdomstolen ha hatt liten aktivitet. Dette kan tyde på at det er de regionale militærdomstolene som har fått den største saksmengden. Hele det militære domstolsystemet skal ligge under det irakiske forsvarsdepartementet (U.S. Department of Defense 2010, s. 68).

Hva kan sies om forholdet mellom sakene militærdomstolene behandler, og sakene som behandles av Central Criminal Court?

Som nevnt ovenfor, dømmer militærdomstolene militært personell og personell i statens sikkerhetsorganer i henhold til den militære straffeloven.

Den sentrale straffedomstolen i Bagdad (CCCI) ble oppnevnt av koalisjonsmyndighetene (CPA) i 2004 (CPA ordre nr. 13) for å håndtere straffesaker som omfatter terrorvirksomhet, organisert kriminalitet og korrupsjon (Warnock 2010, s. 3). Domstolen dømmer i henhold til anti-terrorloven av 2005 (HRW 2008, s.12) og den irakiske straffeloven av 1969 (HRW, s. 1).

Mange av sakene som CCCI har behandlet, har vært mot personer som er blitt anholdt av militære styrker og deretter overført til CCCI når deres saker har hørt inn under CCCIs kompetanse (HRW 2008, s. 12).

På bakgrunn av dette fremstår militærdomstolene og CCCI med hver sine virkefelt, der de arbeider på hver sine respektive lovgrunnlag.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- American Bar Association (2006, juli). *Judicial Reform Index for Iraq*. Washington D.C.: American Bar Association. Tilgjengelig fra <http://apps.americanbar.org/rol/publications/jri-iraq-2006.pdf> [lastet ned 12. mai 2014]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2008, 14. desember). *The Quality of Justice. Failings of Iraq's Central Criminal Court*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/iraq1208web.pdf> [lastet ned 12. mai 2014]
- U.S. Department of Defense (2010, juni). *Measuring Security and Stability in Iraq*. Washington D.C.: U.S. Department of Defense. Tilgjengelig fra http://www.defense.gov/pubs/pdfs/June_9204_Sec_Def_signed_20_Aug_2010.pdf [lastet ned 12. mai 2014]

Respons Irak: Militærdomstoler

- Warnock, D. (2010, 22. desember). The Iraqi criminal justice system: An introduction. *Denver Journal of International Law and Policy* 39(1), 1-66. Tilgjengelig fra <http://djilp.org/wp-content/uploads/2011/08/1-Warnock.pdf> [lastet ned 12. mai 2014]

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.